

Nr 155.

Av herr **Holmberg**, om förhöjt anslag till Folkskolor m. m.:
Bidrag till vissa byggnadsarbeten.

Under många år ha skolbyggnadsanslagen varit så otillräckliga att det enbart därigenom uppstått stora olägenheter för undervisningen. Som bekant har också bristen på skollokaler anförts såsom en av de väsentliga anledningarna till att den beslutade 9-åriga enhetsskolan icke kunnat genomföras snabbare än vad som nu förutses och att det för närvarande blivit en försämring av undervisningsmöjligheter genom större elevantal i klasserna, ökad duplicering o. s. v.

I fjol begärde skolöverstyrelsen 45 miljoner kronor till anslag för skolbyggnader och förklarade att det inte vore förenligt med verkligt ansvar att gå under denna gräns. Med ett sådant skolbyggnadsprogram skulle man ändå bara kunna tillgodose de mest angelägna behoven. Under flera år av eftersläpning och genom en ständigt ökad tillströmning av barn till skolorna hade förhållandena i en mängd skolor blivit olidliga. Skolor inrymdes i utdömbara lokaler och många barn utsattes för uppenbara hälso-risker. En ytterligare försämring skulle leda till »allvarlig skada för undervisningen».

Det har med visshet inträtt en sådan ytterligare försämring. På regeringens förslag beslöt nämligen riksdagen i fjol skära ned skolöverstyrelsens förslag med icke mindre än en fjärdedel. Eftersläpningen fortsätter alltså, olägenheterna för barn och lärare har blivit ännu värre i många skolor.

Detta framgår även av skolöverstyrelsens förslag till byggnadsanslag för kommande budgetår. »En tillståndsgivning under kalenderåret 1951 på 180 miljoner kronor måste anses såsom ett minimum», förklarar skolöverstyrelsen. För att bygga detta *minimum* av nödvändiga skolor behövs ett statsanslag på 60 miljoner kronor. Men regeringen föreslår fortfarande endast samma belopp som i fjol, alltså 34 miljoner kronor, trots kostnadsökningarna, trots ökat barnantal och trots de allvarliga vådor som skolöverstyrelsen påtalat.

Denna politik är enligt vår mening oförenlig med löftena och riksdagens principbeslut att åstadkomma bättre skolundervisning. Nu blir det sämre.

Det är inte ett skäl för denna politik att den Wärnska s. k. besparingsutredningen även på denna punkt föreslagit åtgärder i syfte att övervältra en ännu större del av kostnaderna på kommunerna. Det är heller inte ett skäl för ytterligare försämring av skolundervisningen att departements-

chefen ämnar tillsätta en utredning om de Wärnska förslagen. Utan någon ytterligare undersökning är det nämligen klart att överflyttning av kostnader från staten till kommunerna innebär en odemokratisk skattepolitik. Faktum är vidare att skolförhållandena — oavsett i vilken grad kommunerna eller staten skall svara för kostnaderna — äro otillfredsställande, bl. a. på grund av en oerhörd lokalbrist, och komma att förvärras ytterligare om man begränsar skolbyggnadsanslagen så som regeringen föreslagit.

Under hänvisning till vad sålunda anförts föreslår undertecknad att riksdagen måtte besluta,

att till Folkskolor m. m.: Bidrag till vissa byggnadsarbeten för budgetåret 1951/52, anvisa ett förslagsanslag av 60 000 000 kronor.

Stockholm i januari 1951.

Helmer Holmberg.
